

Euwig Schaak

105

Clublokaal:

Buurtcentrum "Het Ni-je Terphoes"
 Noord Hollandstraat 4,
 7543 WB Enschede, tel: 053-477 3270

Speelavond:

Dinsdag van 18.15 -19.30 (jeugd)
 en 19.40 - 24.00 uur (volwassenen)

Contributie

		Korting
		Huisgenoot
Senioren (21+)	€ 100	€ 3,50/4,50
Junioreren (17-21)	€ 70	€ 2,50/3,-
Aspiranten (17-)	€ 60	€ 5,-/3,-
girorekening:	51.15.878	
bankrekening:	31.67.16.219	

Als je belangstelling hebt om bij ons te gaan schaken, dan kun je de eerste vier weken vrijblijvend met ons meespelen op de dinsdagavond. Daarna kun je lid worden.

Bestuur**voorzitter:**

Dick Voorintholt
 053-4761131 dick-voorintholt@hetnet.nl

wnd. voorzitter, secretariaat en jeugd:

Remko Algera
 053-4781108 ralgera@yahoo.com

secretaris:

Wouter de Haas
 06-44050831 w.dehaas@student.utwente.nl

penningmeester:

Dinant Postma
 074-2508474 dinantp@hotmail.com

wnd. extern en financiën:

Frank Kroeze
 074-2508878 f.m.kroeze@home.nl

toernooien, clubblad en wnd. intern:

Jessica Groenhuis
 06-52673333 jessgroenhuis@hotmail.com

intern competitieleider:

Onno van Teijens
 06-42244231 oatvt82@gmail.com

jeugdleader en externe**competitieleider:**

Anne Veltman
 06-12234558 a.m.veltman@gmail.com

PR-commissaris:

Jasper de Jong
 06-30903975 jasperov@hotmail.com

Internet

www.svdmaxeuwe.nl

Redactie:

Gerrit Jan te Bokkel

Artikelen voor het volgende clubblad kunt u sturen naar:

gjtebokkel@gmail.com

Inhoudsopgave

Van de voorzitter	4
Van de redactie	6
Een hete zomer	7
Tactiek: Penning	17
Ledenlijst	20
Friso Nijboer - Zyon Kollen	22
Hoe word je clubkampioen	23
Laüfer naar Gustav Fünf	26
Nederlands kampioenschap D-jeugd	28
Herkomst van ons geliefde schaakspel	30
Schaakvakantie aan de Zwarte Zee	32
'Quotes'	36
Ewoud de Groote - Twan Burg	37
Down under	39

Van de Voorzitter

Dat is lang geleden. Mijn laatste stukje schreef ik in juni 2011. Het werd pas geplaatst in de loop van het seizoen 2011-2012. In dat seizoen verscheen helaas maar 1 nummer van ons Euwig Schaak. Dit seizoen willen we het beter gaan doen. Vandaar nu –in november 2012- mijn nieuwe bijdrage.

Wat was dat voor een seizoen: 2011-2012?

Terugblikkend een prima seizoen. Veel belangstelling voor de interne competitie. Externe teams die zich handhaafden in hun klasse, dan wel zelfs kampioen werden (het 4e team) en een viertallen competitie met veel Max Euwe prestaties. Maar ook een seizoen dat door andere zaken gewicht kreeg.

ERELEDEN

Onze schaakvereniging Dr. Max Euwe kent twee ereleden. Dat zijn Jan Herlaar en Lammert Lefers. In het afgelopen jaar heeft Jan Herlaar bekend gemaakt dat hij om gezondheidsredenen de clubavonden niet meer kan bezoeken. Het werd te inspannend voor hem. We begrijpen zijn beslissing, maar betreuren deze ook.

Graag hadden we Jan nog regelmatig aan het schaakbord aangetroffen. Zijn memorabele woorden na een partij: “zo dat is dan ook weer geschiedenis.” zal ik zeker niet vergeten. We wensen Jan nog vele goede jaren toe en we hopen hem nog regelmatig thuis te mogen ontmoeten.

Ons andere erelid is nog zeldzaam actief. Bijna elke clubavond is Lammert als een der eersten aanwezig en vertrekt hij pas als de glazen en flessen weer netjes zijn opgeruimd. Op 1 december 2011 was Lammert 40 jaar lid van onze club. Hij heeft dit gevierd door op de clubavond iedereen te trakteren op een drankje. Dit werd geweldig op prijs gesteld. We hebben Lammert het standaardwerk over de naamgever van onze club, Dr. Max Euwe dus, aangeboden.

SAMENWERKING

In het seizoen 2011-2012 heeft de samenwerking tussen Dr. Max Euwe en ESGOO geleid tot een samenwerkingsclub onder de naam: “ESG Dr. Max Euwe” Dit staat voor Enschedees Schaak Genootschap Dr. Max Euwe. Deze naam zullen we in elk geval de komende twee seizoenen voeren. We hebben ons zelf de tijd van twee jaar gegeven om te ondervinden of de samenwerking tussen de beide clubs in een nieuw clubverband dusdanig goed bevalt dat we daar een fusie van kunnen maken. De komende twee jaar spelen we onder de naam “ESG Dr. Max Euwe” mee in de landelijke en in de SBO- competitie. Landelijk spelen we met twee teams in de eerste klasse en een team in

de tweede klasse. Binnen de SBO spelen we met twee teams in de promotieklasse, een team in de eerste klasse en een team in de tweede klasse.

Bestuurlijk zijn we ook samen gegaan. Twee leden van het voormalige ESGOO bestuur maken nu deel uit van het nieuwe clubbestuur van ESG. Dr. Max Euwe. Tot nu toe loopt de samenwerking op alle fronten uitstekend.

INTERNE COMPETITIE

Een vereniging leeft dankzij haar leden. Als die actief zijn, heb je ook een actieve vereniging. Dat merk je vooral op de interne avonden. Als daar veel leden komen, loopt de club goed. Nou dan hebben wij niets te klagen! De opkomst is erg goed en nog leuker: we zien steeds weer nieuwe gezichten, van mensen die ook lid willen worden! Geweldig!!

EXTERNE COMPETITIE

De externe wedstrijdleiders en de teamleiders geven ieder voor zich elk jaar een doelstelling aan waaraan het team zou moeten voldoen. Vaak is deze doelstelling een op zeer vage, optimistische gronden, gebaseerde wens om kampioen te worden. Dit jaar ligt het allemaal wat moeilijker. Met twee teams in de landelijke eerste klasse en een team in de landelijke tweede klasse zijn we wel op een erg hoog niveau actief. Handhaving van alle drie de teams zou een klein wonder zijn. Promotie naar de meesterklasse een groot wonder. Maar wonderen zijn de wereld nog niet uit. Op dit moment is alles nog mogelijk. Binnen de SBO competitie zouden we

toch wel een team als kampioen in de promotieklasse willen zien. Of dit lukt is echt nog de vraag. De avondteams willen zich handhaven, maar enkele spelers dromen daarnaast al vast van een kampioenschap. Realistisch? De tijd zal het leren.

TOERNOOIEN

Jessica heeft de coördinatie van de toernooien op zich genomen. Het eerste toernooi is inmiddels achter de rug. Het was een groot succes. Alles liep lekker, er werd leuk gespeeld en er deden 50 mensen mee. Dit jaar staat het nachttoernooi nog op het programma in de nacht van 19 op 20 januari 2013. Daarnaast zullen we bekijken of het mogelijk is het aloude ESGOO snelschaak toernooi om te bouwen tot het ESG. Dr. Max Euwe toernooi.

KOMEND JAAR

Ik hoop dat we in het jaar 2012-2013 een goed verenigingsjaar mogen hebben. Een jaar waarin de samenwerking positief wordt ervaren en waarin het clubleven op een groot aantal actieve leden mag steunen. Een jaar waarin we allemaal met plezier mogen schaken.

Enschede, november 2012
Dick Voorintholt.

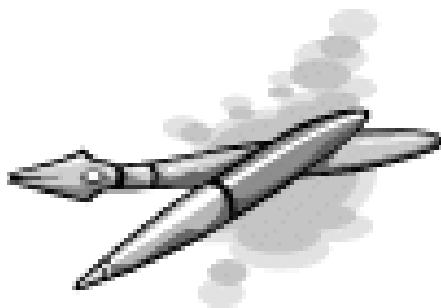

Van de Redactie

Gerrit Jan

Tijdens de ALV is er al een voorschot op genomen. Het enthousiasme waarmee ik de eerste clubbladen heb gemaakt is wat weggeëbt. Verder kost het maken van een clubblad en het ronselen van stukjes me te veel tijd. Dit alles heeft me er toe besloten om te stoppen met de redactie van het clubblad. Geïnteresseerden kunnen zich melden bij het bestuur.

Gelukkig is er ook goed nieuws, want het nieuwe clubblad is weer uit zoals je ziet! Een goed gevuld nummer met voor elk wat wils. Een uitgebreid verslag van Floris over zijn lange weg naar het behalen van zijn IM-titel dat zeker de moeite waard is. Daarnaast hebben we nog

een aantal bijzondere partijen. Nicolien wint de schoonheidsprijs bij het NK D-jeugd, Ewoud wint de schoonheidsprijs bij de externe competitie en Zyon maakt gehakt van GM Nijboer. Helaas waren de heren te bescheiden om hier een stukje over in te leveren en hebben we zelf iets moeten improviseren. Verder hebben we een ware tactiekrubriek, informatieve stukjes van Sjoerd en Kristianne, een schaakvakantie-verhaal van Bart en een mooi verslag van onze kersverse clubkampioen..

Veel leesplezier!

Een hete zomer

Floris van Assendelft

Proloog

In de zomer van 2010 speelde ik samen met Tim en Evert in Warschau het Najdorf Memorial. Hier haalde ik op overtuigende wijze, een ronde voor het einde, mijn laatste Internationaal Meester norm. In de laatste ronde speelde ik met zwart een partij, waarbij ik bij winst virtueel boven de 2400 zou komen en IM zou zijn. Ik verloor kansloos van een jonge grootmeester. Ik kon er niet mee zitten: ik had mijn 3e norm en de titel zou ik binnenkort wel pakken.

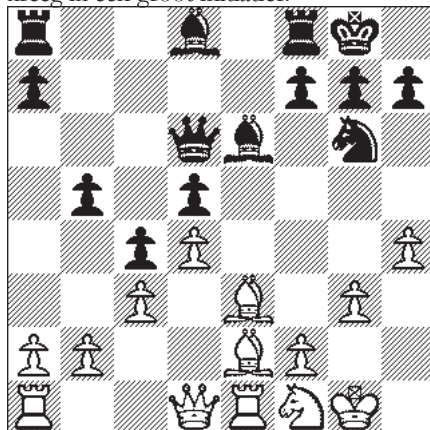
Ik was eerder bezig met dromen van de grootmeestertitel dan aan de IM-titel te denken. Na Polen zou ik nog twee toernooien spelen en met die vorm die ik toen had verwachtte ik dat het makkelijk zou lukken. Dit bleek een enorme en bijna clichématige vergissing. Je rijk rekenen voordat je de buit binnen hebt is elke zelfverzekerde sporter vast eerder overkomen. Ik haalde mijn normen door me goed te focussen en goed voor te bereiden. Dat is iets totaal anders dan denken dat je er al bent. In de twee toernooien die volgden verloor ik 23 en 5 ratingpunten, waarmee ik er nog 30 te gaan had. In de tijd die volgde wist ik weer wat rating terug te winnen en speelde ik diverse partijen waarbij ik weer boven de 2400 had kunnen komen. Steeds lukte het net niet. Ik was ook nogal wisselvallig waardoor ik in januari 2011 en maart 2012 zelfs onder de 2340 zakte en weer met beide benen op de grond stond. Ik had me voorgenomen dat ik weer even

geduld moest hebben en waarschijnlijk pas tegen 2013 in de buurt van de 2400 zou kunnen komen.

Wederopstanding

In het voorjaar van 2012 speelde ik niet zo veel maar scoorde ik wel weer goed. Ik werd kampioen van de Nosbo (provincie Groningen) en won mijn laatste twee knsb-partijen, na met 1,5 uit 6 te zijn begonnen. Met een rating van 2348 begon ik aan het Science Park toernooi in Amsterdam in Augustus. Mijn doel was om 'wat' ratingpunten te winnen. Dit bleek te lukken....

In de eerste twee ronden wist ik vrij fatsoenlijk twee keer te winnen van twee 2100 spelers. In ronde 3 wachtte de eerste echte krachtmeting tegen de Britse GM Steward Haslinger. Met wit speelde ik een rustige variant, maar na een kleine onnauwkeurigheid van zwart kreeg ik een groot initiatief:

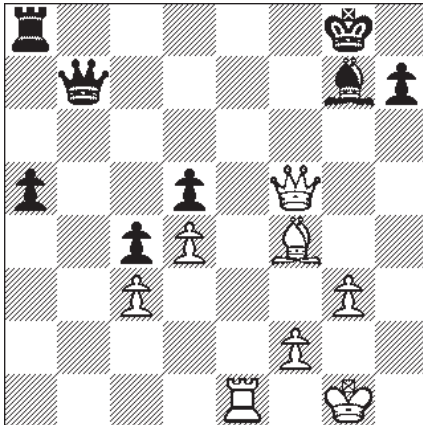
Stelling na 20...Ld8?

Een mysterieuze zet waardoor zwart in de problemen komt.

21.h5 Pe7 22.Lf4 Dd7 23.a4 na twee keer 'gratis' naar voren te zijn gegaan met mijn stukken blijkt het nadeel van 20...Ld8: hij kan zijn pionnenstructuur niet handhaven met a6 omdat de toren op a8 ongedekt staat. Zoals zo vaak bij schaken, blijkt een zwakte op de ene vleugel voor problemen te zorgen op de andere:

23....a5 24.axb5 Dxb5 25.Lg4! Dit ruilt een belangrijke verdediger waardoor de witte dame erbij kan komen. **25.... Pf5 26.Pe3** idem. Wit gaat nu voor de koningsaanval! **26....Pxc3 27.Txe3 Lxg4 28.Dxg4 Lf6 29.Tae1 Dxb2 30.h6 Db6 31.hxg7 Lxg7 32.Te5 f5** niet mooi, maar zwart wilde de toren niet op g- of h5 toelaten. **33.Txf5 Txf5 34.Dxf5 Db7**

35.Lc7?! een zet die zo mooi is dat ik het niet kon laten. **35. Te7** wint echter direct! Wit houdt nu echter wel winnend voordeel. **35...Tf8 36.Dd7 Kh8 37.Te7?** **37.Te8** won direct. Ik had het zwarte tegenspel gemist. **37....Db1+ 38.Kg2**

Df5 39. Txc7? wordt eeuwig schaak na **Df3!+ 39.Dxf5 Txf5 40.Lxa5 h5 41.Lc7 Kg8 42.f4?** **42.Td7** voorkomt torenruil en behoudt winnend voordeel. Na torenruil is het waarschijnlijk remise, omdat mijn c-pion zwak is en omdat ik de verkeerde looper heb. Het nu ontstaande eindspel biedt nog steeds winstkansen, maar zwart verdedigde sterk. Uiteindelijk gaat het zelfs nog bijna mis. **42....Tf7 43.Te8+ Tf8 44.Te2 Ta8 45.Le5 Lf8 46.Kh3 Ta3 47.Tc2 Le7 48.f5 Kf7 49.f6 Lf8 50.Kh4 Kg6 51.g4 hxg4 52.Kxg4 Tb3 53.Th2 Txc3 54.Th8 Kf7 55.Th7+ Kg6 56.Th8 Kf7 57.Lf4 Tc2 58.Kf5 Tf2 59.Th7+ Kg8 60.Td7 c3 61.Td8 Kf7 62.Td7+ Kg8 63.Td8 c2 64.Tc8 Kf7 65.Tc7+ Kg8 66.Tc8 Txf4+ 67.Kxf4 c1D+ 68.Txc1 Lh6+ 69.Ke5 Lxc1 70.Kxd5 1/2-1/2**

Glorie

Erg jammer dat ik dat eindspel niet won, want de kansen had ik. Wel leuk om een sterke speler te overspelen. Dit geeft dus vertrouwen. Het nadeel is dat ik nu

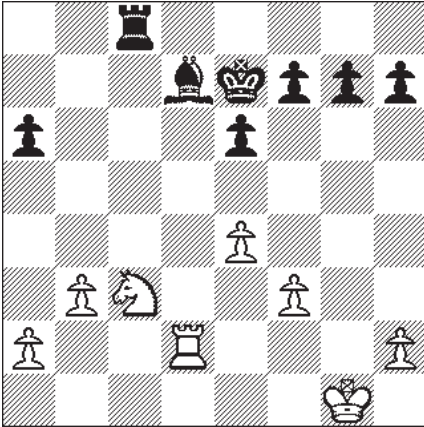

de volgende ronde met zwart tegen een sterke speler moet en dat is niet makkelijk.

De partij verliep als volgt:

Hungaski,R (2488) - Van

Assendelft,Floris (2348)

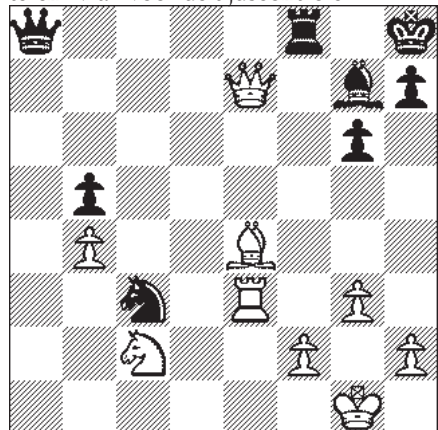
Stelling na 35...Tc8

Ik kreeg een opening op het bord die ik al vaker had gespeeld. Mijn tegenstander koos hier echter heel bewust voor. Ik was daarom bang dat wit erg goed voorbereid zou zijn. Het leek mee te vallen. Wellicht dat de witspeler uit Amerika buiten de partij om meer van de Amsterdamse geneugten geniet dat zijn professe uit te oefenen door zich goed voor te bereiden. Zwart staat wat beter omdat de koning wat actiever is. De loper is in dit type stelling beter dan het paard. Voorlopig ontnemen de pionnen op e4 en f3 echter de witte loper aan activiteit.

36.Tc2? nu komen de stukken van zwart nog passiever te staan en kan de zwarte koning actief worden. **36.Td3** was aangewezen. Het plan is om één van de witte pionnen op f3 of e4 te

ruilen, waardoor de andere van die twee zwak wordt. **36... g5!** Pakt het mooie veld e5 voor de zwarte koning. Nu zie je het nadeel van een slechte pionnenstructuur. Het probleem voor wit is niet dat de h-pion zo zwak is. Het probleem is dat hij het veld f4 niet kan worden gedekt door een pion. **37.Kf2 Kf6 38.Ke3 Ke5 39.h4?** Een logische zet. Aannemen lijkt lelijk en als je h6 speelt kan wit zijn zwakke h-pion ruilen. Een lelijke zet is echter niet altijd slecht! **39... gxh4! 40.f4+ Kf6 41.Kd4** Wits koning lijkt actief te worden. Zwart heeft alleen een sterke truc zo blijkt. **42... h3 42.Th2 e5+! 43.fxe5+ Kg5** Nu beslist de extra h-pion, ook omdat nu de loper beter is dan het paard en de koning dit keer via g5 naar binnen komt. **44.Pd5 Le6 45.Ke3 Kg4 46.Th1 Tc2 47.Tg1+ Kh4 48.Tg7 h5 49.Pf4 h2 50.Th7 Lg4 0-1**

In de vijfde ronde speelde ik tegen Vladimir Sergeev met wit. Het werd een nogal rommelige partij, waarbij ik constant voordeel had, maar hij me probeerde te trucen met actief spel. Ik wist mijn stelling bij elkaar te houden en langzaam te verbeteren. Vlak voor de tijdscontrole:

Stelling na 40.Lc4.

Ik sta inmiddels een gezonde pion voor. De zwarte stukken coördineren slecht en hij moet rekening houden met het vervelende opstormen van mijn h-pion. In mijn partij tegen Haslinger zag je ook hoe vervelend dat kan zijn. Zwart had nog enkele minuten voordat hij er na zijn 40e zet tijd bij zou krijgen. Het is jammer dat de rubriek 'raad de blunder' niet meer bestaat, want daar deze zo in kunnen komen. Hij 'vergat' dat zijn loper zowel f8 als c3 dekt. De dame mag dus niet van de onderste rij weg vanwege overbelasting. Er volgde 40...Da2 waarna ik na Txc3 een hand mocht ontvangen.

In de 6e ronde volgde er een wat saaie remise tegen een Indiase GM. Waarna ik in de 7e ronde tegen een Bulgaarde GM speelde. Ik sta inmiddels al een poosje in de top van het klassement en ben zowaar op koers voor een grootmeesternorm, maar daar wilde ik nog niet aan denken. Inmiddels had ik geleerd dat je niet te vroeg enthousiast moet worden. Ondanks dit besef verloor ik, terwijl ik erg lekker stond.

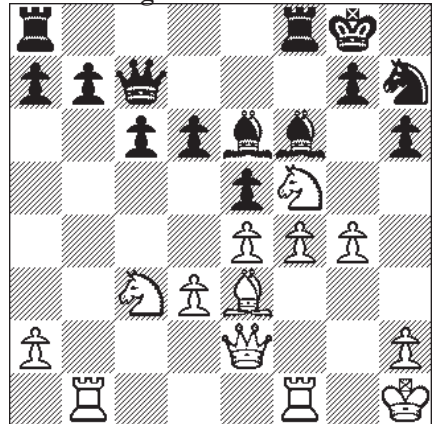
Toen moest ik in ronde 8 tegen de Nederlandse GM Roelland Pruijssers. Dit werd een wat wisselvallige partij, maar met een leuk einde.

Van Assendelft, Floris (2348) - Pruijssers, R (2525)

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 f5 4.d3 fxe4 5.dxe4 Pf6 6.0-0 d6 7.Pc3 Le7 8.Lc4 Pa5 9.Le2!?

Een leuk idee, dat ik tijdens het voorbereiden tegenkwam. Op 9...Pc6 is Pg5 nogal irritant en op 9...0-0 staat

wit wat beter na 10.b4 Pc6 11.b5 9...Le6? 10.Pg5 Lg8 11.f4 c6 12.Ld3? Ik had flink openingsvoordeel. b3 of Kh1 behoudt dat. 12...Pc4 13.De2? Pxb2! Deze zet had ik volledig gemist. Nu sta ik een pion achter en verlies ik het loperpaar. Voor mij een signaal om vol de beuk erin te gooien, want als zwart kan consolideren, sta ik gewoon slecht. 14.Tb1 Pxd3 15.cxd3 Dc7 16.Le3 h6 17.Pf3 Lf7 18.Ph4! 0-0 19.Pf5 Ik heb nu wat compensatie in de vorm van een mogelijke koningsaanval. 19... Le6 20.g4 Ph7 21.Kh1 Lf6?

Nu wordt die compensatie heel concreet. 22.Pxh6+ gxh6 23.f5 Lf7 24.Lxh6 Kh8 De stelling is erg gevaarlijk voor zwart. Voor het slagen van mijn aanval is het cruciaal dat ik een pion op g5 krijg. Tot en met zet 31 werk ik hier aan. Opmerkelijk is dat vanwege het gesloten karakter van het centrum de computer moeite heeft met het beoordelen van de stelling. Het abstracte besef dat het om g5 draait begrijpt om computer niet. Die rekt enkel alle zetten uit. Het probleem ook is dat zwart erg weinig kan en het moeilijk is om g5 te voorkomen. 25.h4 Lxh4 26.Dh2 De7 27.Tf3 Tg8 28.Tg1 Lg5 Zwart kon

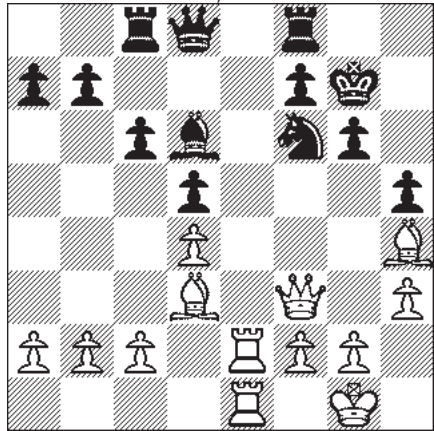

nu met het bizarre 28...Lh5 tegenspel en mogelijk voordeel krijgen. Wellicht zwart's laatste kans. **29.Th3 Le8 30.Pb1!** Het paard op c3 doet niks. Nu gaat deze helpen om g5 door te drukken. **30... d5 31.Pd2 Td8 32.Lxg5 Txxg5 33.Pf3 Tg8 34.g5** Het plan is bereikt. De pionnen op f5 én g6 zijn nu beide een stuk waard. Wit staat dus gewonnen. **Td7 35.g6 Tg7 36.Pg5 Kg8 37.Pxh7 1-0**

Nu was het wachten op de paring en rekenen. Ik moest met zwart tegen David Klein. Ook een jonge speler waar ik tot nu toe 0 uit 2 tegen had. De statistieken wezen uit dat als ik zou winnen, ik een GM norm zou hebben. Bij winst helaas nog net geen 2400.

Tragedie

De partij werd de grootste tragedie uit mijn schakersbestaan. Ik kwam slecht uit de opening. Stond al snel verloren. Ik had de hoop opgegeven, want ik had er inmiddels vrede mee. Ik had immers een fantastisch toernooi gespeeld. Ik zocht nog wel naar de meest taaie verdediging en ging wat rondlopen. Mijn tegenstander ging denken en denken. Het duurde steeds langer. Inmiddels was ik ook weer aan mijn bord zitten om te kijken waar hij zo lang over nadacht. Was het dan toch niet zo makkelijk?

Stelling na 18...Tc8

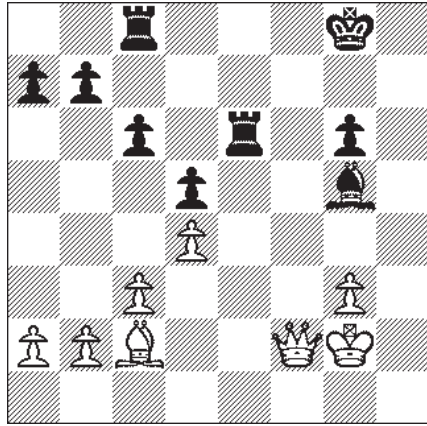
Mijn laatste zet zegt genoeg: Tc8. Dekt veld c7 extra wat enigszins handig is. Ik heb gewoon niet beter. De strijd om de e-lijn heb ik hopeloos verloren. De penning van mijn paard is niet te verhelpen en verschrikkelijk. Dit keer ben ik degene die niks kan. Het enige wat je dan kan doen is de beste zet zoeken, hem spelen, en maar afwachten of je tegenstander te trekker overhaald.

Klein,David (2438) - Van Assendelft,Floris (2348)

2nd Science Park Open A Amsterdam NED (ronde 9. bord 3), 22.07.2012

19.c3 Prima zet. Wit verbetert rustig zijn stelling. Computersuggesties voor zwarts 19e zet zijn b5, a6, en a5, waarna wit op zijn dooie gemak me mat zet. Ik probeer iets actievers . **19... Lc7!?** Lxg6 wint nu direct **20.Te7** dit wint ook **20...Pg8** de beste zet... **21.g3?** T1e6 en Lxg6 winnen. Blijkbaar zijn er meer mensen die onder druk kunnen bezwijken! **21...Dd6!** **22.Lc2??** Na T1e6 staat wit nog steeds erg goed. **22..Pxe7!** ik wist direct dat ik na deze zet wat beter stond. **23.Lxe7 Tfe8** **24.De3?** Na Lxd6 krijgt zwart een goed eindspel met 2 torens tegen de dame. **24.. De6** nu blijft zwart gewoon een stuk voor en staat gewonnen. Ik had het allemaal door tijdens de partij. **25.Dd2 Dxb3** **26.Dg5 Dg4** **27.Df6+ Kg8** **28.Kg2 Ld8!** Tot nu toe ben ik de koele kikker, zoals ik mijzelf ken. Allemaal goede zetten en ik sta straalgewonnen. **29.f3!?** Nu begon ik gek genoeg allerlei spoken te zien. Ik dacht dat ik na Dd7 Lxg6 in de problemen zou raken. Grote onzin, want na Txe7 heeft wit helemaal niks anders te doen dan me feliciteren. Ik besloot het verder niet uit te rekenen, want mijn tegenstander had toch tijdnood en zal wel bezwijken... **29.. Txe7??** **30.fxc4 Txe1** ook na Te2+ sta ik nauwelijks meer beter. **31.Df2 Te6** **32.gxh5 Lg5** **33.hxg6 fxc6** Allemaal snel gespeeld en ik dacht nog steeds te winnen. Mijn toren van c8 komt er zo bij en ik sta altijd een pion voor.

34.Lxg6! Au!! Na 34...Txg6 komt Df5 en ik verlies een volle toren. Nu beseft ik me dat het heel vervelend was. Mijn stukken coördineren zo verschrikkelijk slecht en ik kan mijn witte velden totaal niet controleren. Objectief is de stelling gelijk, maar ik zag het niet meer...

34... Tf8 **35.Lf5 Te3** **36.Kh3 Te7** **37.Df3 Tf6** **38.Dg4 Tg7** **39.Ld3 Th6+** **40.Kg2 Le7** **41.Dc8+ Kf7** **42.Dxb7 Th5** **43.Dxc6 Thg5** **44.Kf2 Lf6** **45.Dd7+ Kf8** **46.Dc8+ Ke7** **47.Lb5 Tg8** **48.Dd7+ Kf8** **49.Lc6 Txc3** **50.Dd6+ Le7** **51.Df4+ Lf6** **52.Dxf6# 1-0**

Ellende. Als ik had gewonnen bleek ik toernooiwinnaar te zijn geworden, circa €2000,- te winnen en die geweldige GM norm te hebben gehaald. Ik had dagen last van deze partij, ondanks het geweldige toernooi. Het was erg bizar om zo negatief terug te kijken op het beste toernooi uit mijn leven! Toen er een kleine week voorbij bekeek ik deze partij voor het eerst nogmaals, en kon ik langzaam genieten van mijn toptoernooi, waarbij het gouden randje helaas wegbleef.

De stomme fout die ik deze partij maakte was om terwijl mijn tegenstander tijdnood had ook snel te gaan spelen. Als je slecht staat is dit vaak wel slim, want je hebt niks te verliezen. Nu echter nam ik daardoor een te groot risico

De feniks

Mijn volgende toernooi speelde ik eind augustus in Vlissingen. Zou ik de klap te boven zijn? Mijn rating was inmiddels 2383 en ik wist dat de 2400 weer mogelijk zou zijn om te halen. Dan moest ik wel weer fantastisch spelen. Ik wist alleen al van ter voren dat het niet makkelijk rating winnen is in Vlissingen, omdat je vaak weinig spelers krijgt van je eigen niveau maar juist veel sterker of veel zwakker.

De eerste twee partijen won ik soepel

van 1950 en 2000. Dit leverde me slechts 2,8 punten op. In ronde 3 speelde ik met zwart tegen de Indiase GM Ganguly met een rating van 2629 bevindt hij zich in de top-100 van de wereld. Ik werd verslagen alsof ik een kind was. Een sterke wit-speler kan je zo kansloos laten, dat maakte behoorlijke indruk, maar ik was niet van slag: de uitslag was niet onverwacht.

In de volgende twee ronden wist ik weer soepel van een 2000 -en een 2100 speler te winnen. Het geeft veel vertrouwen als je spelers van 2100 eigenlijk vrij makkelijk verslaat. In de voorbereiding viel me op dat mijn Duitse tegenstander uit ronde 5 met wit, graag anti-siciliaan (met op zet 2. of 3. c3) speelt en erg agressief vervolgt. Ik koos ervoor om tegen 1.e4 1...d6 te spelen. Een erg solide opstelling waar een te agressieve

witspeler zich snel op kan stukbijten.

Herbold, Manfred (2126) - Van Assendelft, Floris (2383)

*HZ Chess Tournament 2012 (5),
07.08.2012*

1.e4 d6 2.Pf3 hij geeft me nogmaals de kans om Siciliaans te spelen. Daar ga ik natuurlijk niet op in! **2... Pf6 3.c3** weer kan ik nu c5 spelen. Door het nog niet te doen, houd ik meer opties open

**3... g6 4.Le2 Lg7 5.d3 0-0
6.Pbd2 e5!** nu staat het ongeveer gelijk. De witte loper staat normaal op c4! **7.Pf1 d5
8.Pg3 Te8 9.Lg5 h6 10.Ld2**

c5 11.Dc1 Ik heb meer ruimte, maar wel een probleempje op te lossen. Wat doen ik met mijn h-pion? Op Kh7 komt h4 en dat vind ik best eng! **11..h5** nu verlies ik de controle over veld g5. **12.Lh6 Ph7 13.Lxg7 Kxg7** Door het ruilen van de zwartveldige lopers verandert de stelling enorm: mijn koning wordt kwetsbaarder, maar ik heb wel mijn stuk met de minste mogelijkheden (door mijn pionnen op c5 en e5) geruild. **14.h4 Pc6 15.Dd2 d4 16.c4 a6 17.Tc1 f6 18.Pg1 Pf8 19.Ph3 Da5** vanwege positioneel voordeel wil ik graag dames ruilen. Ook omdat ik constant offers op h5, g5 en f5 moet berekenen. **20.a3 Lxh3 21.Txh3** De witte stukken staan er miserabel bij. Mijn plan was nu om op de damevleugel een lijn te openen om met mijn torens binnen te komen. **21..Pe6 22.Pf1 b5 23.Dxa5 Pxa5 24.b4 Pc6 25.bxc5 b4!** Nu heb ik beslissend voordeel. Deze structuur met het mooie veld voor een paard op c5 lijkt op die in een mislukt Wolga-gambiet, waarin ik nogal eens terecht ben gekomen met zwart. Nu dan eens aan de goede kant van de stukken. **26.axb4 Pxb4 27.c6 Pf4 28.Tg3 Pxc6 29.Pd2 Tab8 30.Lf1 Pa5 0-1**

Erg vroeg opgegeven, maar het vooruitzicht dat wits laatste fatsoenlijk stuk wordt geruild na Pb3 en de marcherende a-pion werd hem te veel. Wit kan enkel loskomen met Tf3 en g3, maar dan gaat mijn paard naar het veld c5 en is wit kansloos. Zie mijn opmerking trouwens na mijn 13e zet. Alle zwarte velden zijn voor mijn paard.

In ronde 6 speelde ik weer tegen een Indiase topper met 2600+: Sandipan. Ik kwam al snel op onbekend terrein en had het gevoel er helemaal niks van te snappen en zag weinig van zijn zetten aankomen. Toen koos hij plotseling voor een geforceerde afwikkeling naar een eindspel met activiteit voor hem maar een extra pion voor mij. Ik besepte dat ik erg goed stond, maar helaas maakte ik een rare rekenfout (had eerder gezien dat mijn zet slecht was, maar was dat vergeten toen ik hem speelde). Toen moest ik snel berekenen hoe ik de boel moest verdedigen, maar dit lukte nog net. Mijn sterkste tegenstander ooit waar ik waar remise tegen speelde.

In ronde 7 speelde ik tegen Bart von Meijenfeld (2155). Een Nederlandse jeugd talent uit 1994 die zoals dat hoort doorgaands met een enorme kater achter het bord zit. In mijn wilde jaren wilde ik me dat soort taferelen ook nog wel eens gebeuren, maar inmiddels heb ik dat achter me gelaten en tracht ik louter topfit achter het bord te verschijnen. Het ver-

schil maken was deze partij dan ook niet zo lastig en na 19 zetten kreeg ik een nog wat van de alcohol nabibberende hand.

Inmiddels had ik flink wat ratingpunten in 'the pocket' en na wat rekenwerk bleek dat als ik van mijn volgende tegenstander zou winnen ik boven de 2400 zou komen en IM zou zijn. Ik speelde met wit tegen een goede bekende: IM Merijn van Delft. Ik was erg blij met deze paring, want ik kon me goed op hem voorbereiden. Merijn kent zijn openingen echter wel erg goed, dus ik moest thuis proberen een nieuwe zet te vinden om hem te verrassen. Tot de tanden toe bewapend en goed voorbereid begon ik:

Van Assendelft, Floris (2383) - Van Delft, Merijn (2391)

HZ Chess Tournament 2012 (8), 10.08.2012

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 h6!? Een bekend zeer modern idee in de ó zo theoretische Najdorf. **8.Lh4 Db6 9.Dd2 Dxb2 10.Tb1 Da3 11.f5!?** Inmiddels weet ik dat f5 eerder twijfelachtig is dan interessant. 11.e5 is heel normaal en na 11...dxe5 12.fxe5 Pfd7 ontstaat er een stelling die nog 59 keer voorkomt in mijn database. Mensen als Shirov, Anand en Karjakin speelden het (vaker) met wit. Van Wely en Anand (Anand met beide kleuren dus!) speelden het onder andere met zwart. Nu volgt er een geforceerde afwikkeling. **11... Le7 12.fxe6 fxe6 13.Lc4 Pxe4 14.Pxe4 Lxh4+ 15.g3 Lg5 16.Pxg5 hxg5 17.0-0!** Na 17.Pxe6 Lxe6 18. Lxe6 Dxc3+!! maakt zwart remise zoals de partij Vallejo Pons – Morozevich uit 2010. Korte rokade

hier was het door mij thuis uitgepluiste nieuwtje. Ik was erg blij dat ik het op het bord kreeg en had veel vertrouwen. Opmerkelijk genoeg reageerde Van Delft vrij vlot. **17... Dc5 18.Df2 Pc6!** Deze sterke zet had ik gemist in de voorbereiding. Dat komt omdat ik de computer niet lang genoeg heb laten rekenen over deze stelling. Na het verwachte 18...e5 krijg ik een gunstiger eindspel dat ik uitvoerig had bestudeerd. Ik heb nu geen keus, en moet de volgende variant in gaan. **19.Pxe6 Dxf2+ 20.Txf2 Lxe6 21.Lxe6 Ta7 22.Ld5 Pe5 23.Txb7** Ik ben hier al mijn voordeel kwijt. Zwart zou het zelfs nog kunnen proberen, met zijn sterke paard tegen mijn zwakke loper. Daarom bood ik maar remise aan in de hoop dat hij het zou aannemen. Gelukkig was Van Delft de nacht ervoor met Von Meijenfeld op pad geweest dus vond hij het wel best geweest: ½-½

Een flinke tegenvaller, want met wit is het zeer goed mogelijk om te winnen. Merijn kende de partij nog tot de slotstelling, omdat hij dat een keer tegen had gekregen in een snelschaakpartij en het toen later had bekeken. Een beetje on-

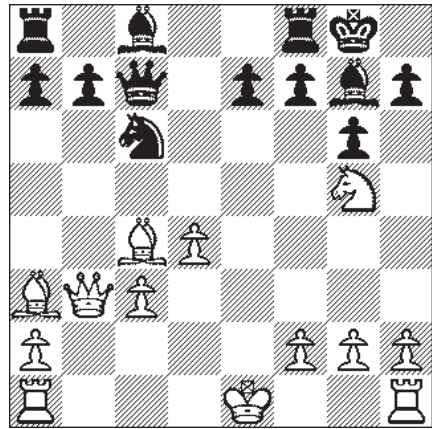
gelukkig dus. Nu moest ik het in de laatste ronde proberen met zwart.

Mijn tegenstander was in ronde 9 met zwart, de Duitse IM Matthias Thesing. Bij winst was ik IM. In eerste instantie baalde ik wat tijdens de voorbereiding, omdat hij veelal slappe openingen speelt. Toen ik deze allemaal had bekeken, besepte ik me dat ik nooit slecht uit de opening kon komen en had ik er al weer vertrouwen in. Eén van de voordelen van voorbereiden is dat je rustiger en met meer vertrouwen kunt spelen.

Thesing, Matthias (2412) - Van Assendelft, Floris (2383)

HZ Chess Tournament 2012 Vlissingen (9), 11.08.2012

1.Pf3 Leuk. Daar gaat mijn voorbereiding. Ik hield enkel rekening met 1.e4. **1..c5** nu kan hij na 2.e4 toch nog Siciliaans spelen. **2.c4 Pf6 3.Pc3 g6 4.e3?!** Een slap systeem (goh) dat ik een paar jaar geleden ook al eens tegen had gekregen, dus ik wist wat ik moest doen. **4... Lg7 5.d4 cxd4 6.exd4 d5 7.cxd5 Pxd5** Deze opening kan verschillende namen dragen. Het is een Grunfeld Indisch, een 2.c3 Siciliaan of een omgekeerde Tarasch variant van het Dame-gambiet. Het levert wit in ieder geval niet zo veel voordeel op. **8.Lc4 Pxc3 9.bxc3 Dc7!** Dit kende ik inmiddels niet meer, maar is een sterke zet. Wit moet c3 dekken en het voorkomt Lf4. **10.Db3 0-0 11.La3 Pc6 12.Pg5** Deze wat primitieve aanval had ik aan zien komen. Ik heb veel reacties zoals Pa5, Df4, Da5, Pxd4 en Pe5, dus ging ik er van uit dat één van die zetten prima moest zijn.

12...Pe5!? Gek genoeg niet de beste zet. Zowel Pa5 als Da5 zijn beter. Deze zet was echter het minste rekenwerk. Vooral is hij logisch: hij dekt f7 en valt direct c4 aan. **13.Le2 h6 14.Pe4 Le6!** Alles wordt nu met tempo teruggedreven. Er komt een paard of loper op c4 en dan sta je altijd beter. **15.d5?!** Verzwakt de lange diagonaal. **15..Lf5 16.f3 Pxf3!+** Een heerlijke zet om te spelen. Wit staat nu erg slecht. **17.Lxf3?** Beter was gxf3. Na 17. gxf3 Lxe4 18.fxe4 Lxc3+ 19.Kf2 Lxa1 20. Txa1 Dxh2+ 21. Kg3 Tac8! is wit nog in leven, maar staat zwart erg goed. Nu blijf ik altijd flink materiaal voor staan. **17... Lxe4 18.Lxe4 Lxc3+ 19.Kf2 Df4+ 20.Lf3 Ld4+ 21.Ke2 De5+ 22.Kd2 Lxa1 23.Txa1 Dxa1 24.Lb2 Dg1 25.Dc3 Df2+ 26.Kd3 f6 0-1**

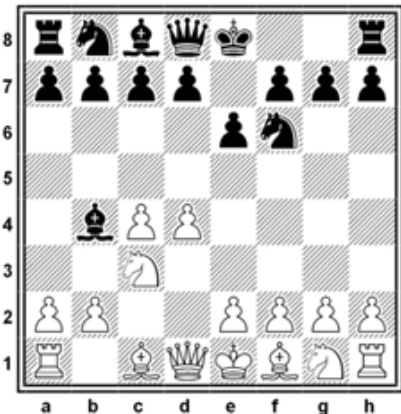
Eindelijk IM! Uitgerekend in de laatste partij van mijn schaakzomer weet ik de beslissende ratingpunten te behalen om over de 2400 heen te gaan. Wat in twee jaar tijd niet lukt, gebeurde uiteindelijk in een periode van een maand!

Tactiek: penning

Wouter de Haas

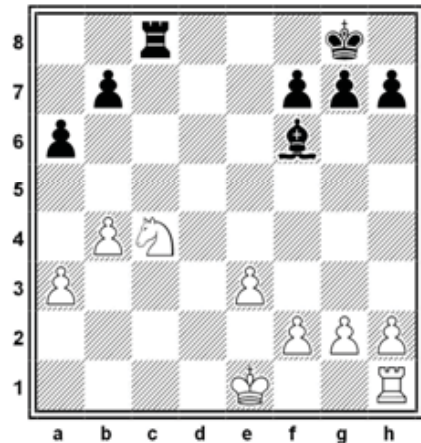
Bij de jeugd geven we les uit de stappenmethode. In deze methode worden de verschillende tactische situaties uitgelegd, en er kan mee worden geoefend. Veel volwassenen hebben deze training (of een vergelijkbare) nooit gehad. Daarom lijkt het me een goed idee een aantal training mee te sturen naar huis. Ik zal achtereenvolgens de penning, röntgenaanval en –dekking, de aftrekaanval en overbelasting behandelen. Zorg dus dat je er geen een mist!

Ik zal in deze eerste Ewig Schaak van het seizoen de/het spits afbijten (beide zijn mogelijk volgens de Van Dale) met de penning.

Voordat we naar realistische partijstellingen kijken, eerst een stukje theorie. In de bovenstaande stelling, in de Nimzo-Indische opening, kan het witte paard niet bewegen omdat de koning in dat geval schaak zou staan. We spreken er van dat het paard ‘gepend’ staat. Een penning bestaat uit drie onderdelen.

Ten eerste is er een aanvallend stuk, in bovenstaand voorbeeld de zwarte loper op b4. Ten tweede is er een aangevallen stuk (in dit geval het paard). Tenslotte moet er sprake zijn van een dreiging als het aangevallen stuk wegloopt. In dit geval is die dreiging ‘schaak staan’, maar het kan ook stukverlies of mat zijn. We spreken van een kopstuk (het stuk dat wordt aangevallen) en een staartstuk (de potentiële dreiging).

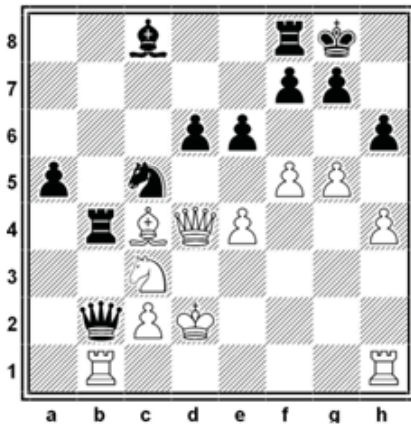

Er is niet altijd sprake van een staartstuk. In bovenstaande stelling staat het witte paard gepend. Als het wegspringt, dan zet zwart Tc1+ en de volgende zet verliest wit de toren op h1. In dit geval gaat het om een staartveld (c1) in plaats van een staartstuk.

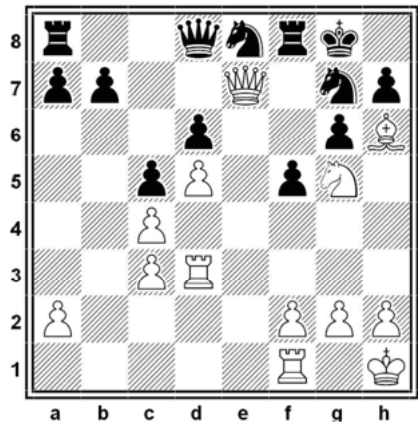
Zoals opvalt, is de dreiging altijd meer waard dan het aangevallen stuk. Dit is belangrijk voor een goede penning. Als dit niet het geval is, dan is er sprake van een röntgenaanval (en dat gaan we

volgende keer pas behandelen). Het doel van een penning is in veel gevallen dan ook niet het veroveren van het kopstuk, maar het vastzetten van het ervan. Door middel van een goede penning verliest het gepende stuk de mogelijkheden om effectief te verdedigen en aan te vallen. We zeggen ook wel: ‘een gepend stuk is een slechte verdediger’. In sommige gevallen kan het stuk nogmaals worden aangevallen om het te veroveren.

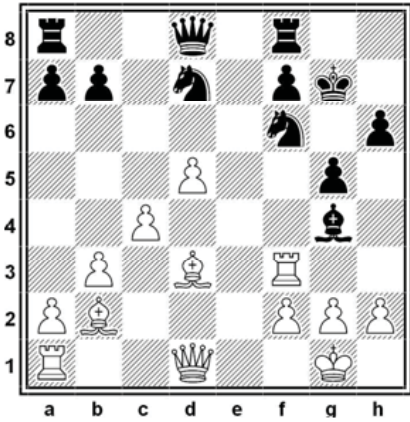

In bovenstaande stelling is zwart aan zet. In eerste instantie lijkt het erop dat hij zijn dame moet wegzetten, totdat het opvalt dat zowel de witte loper op c4 als de witte pion op c2 gepend staan. Dit zijn beide verdedigers van veld b3. Omdat de zwartspeler het gezegde: ‘een gepend stuk is een slechter verdediger’ kent, speelt hij 1... Pb3+, waarna hij materiaal wint: 2. Lxb3 Txc4+ (wint de dame met schaak), of 2. Ke3 Pxd4 3. Txb2 Pxf5+ 4. exf5 Txb2 wint een kwaliteit.

Soms moet je een penning eerst creëren voordat je hem kunt uitbuiten. In bovenstaand geval wordt het staartstuk in de penning gelokt. Wit aan zet speelt 1. Dxf8+. Na 1 ... Kxf8 staat de zwarte koning in een penning. Het paard op g7 is gepend en daarom valt de verdediging van veld e6 weg. Hier kan wit mooi van profiteren met 2. Pe6+, waarna hij de dame terugwint, met kwaliteitwinst. Tot slot van deze les nog drie opgaven om te oefenen. Ze zijn niet makkelijk, maar het is een goede test om te zien of je iets geleerd hebt.

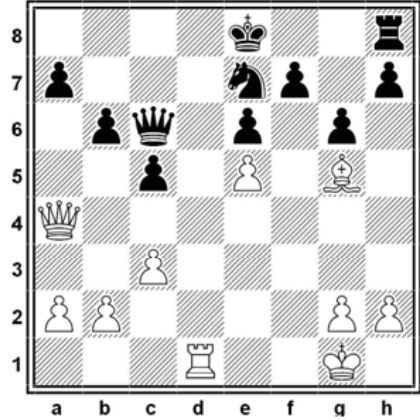

I. Wit aan zet en wint. (pittig)

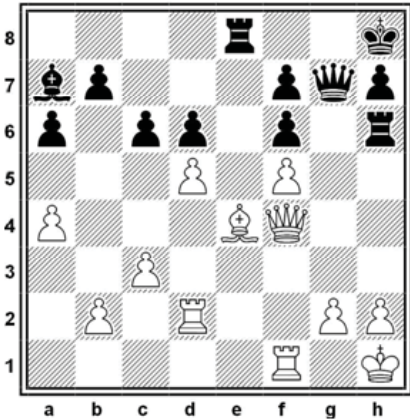
Hint: om gebruik te kunnen maken van ‘een gepend stuk is een slechte verdediger’ is het van belang dat je ziet wat er slecht verdedigd wordt. Welke zwarte stuk staat er ongedekt, en hoe kun je het aanvallen zonder dat zwart tijd heeft het weg te zetten?

ook pionnen kunnen gepend staan. Je moet een belangrijke verdediger weglokken om van de penning gebruik te kunnen maken.

III. Wit aan zet en wint. (mild pittig)

Hint: deze stelling lijkt erg op een stelling die al behandeld is.

II. Zwart aan zet en wint. (zeer pittig)

Hint: de witte koning staat wel kwetsbaar in zijn vesting. Niet alleen stukken, maar

